

Budapest

Hosszu tudósítások számolnak be arról, hogy a főváros mit tett a háboru alatt?! Olyan ez a beszámoló, mint egy Höfer-jelentés, amely viaskodásokról beszél. Szükszavu és cikornyátlan, de mégis annyi mindent lehet kiolvasni belőle. Az utolsó két hónapban csaknem ötmillió korona államsegélyt osztottak szét az előljáróságok. Azonkívül adtak ebéd- és élelmiszerutalványt, tejet, ruhát, fűtőanyagot és szappant. Naponta tizennégyezer ember étkezik a főváros és az alkalmi ételosztó egyesületek konyháján. Szeptembertől március végéig hárommillió adag ételt osztottak szét és ebből a hárommillió adagból egymillió ingyenes volt. Aki munkát akar, az kap munkát; akinek jogi védelemre, tanácsra, utbaigazításra van szüksége, amellé jogvédőt rendel ki a főváros.

Hogy kitört a háboru, a főváros teljesen átalakult. Olyan, mint egy nagyvállalkozó. Most már nemcsak világító gázt és kátrányt gyárt, pirszenet, kokszot és villamos áramot szállít, hanem felcsapott boltosnak is. Kenyeret süt és szénét árul; kifőzője van és ebédkosztot ad; most mér és virslit gyárt. Hatósági boltjaiban tojás, zsír, krumpli, kappan és vaj kapható. Aki fázik, annak ruhát szerez és a megszorult kisiparosnak és kiskereskedőnek kölcsönt közvetít. Az

egész hivatalos és nem hivatalos Budapest berendezkedett a háborura és a városházát tették meg központi irodának. Valahány hivatala van a városházának, az most mind a háborus Budapestet adminisztrálja. Természetesen a gyomorral volt a legtöbb baj a háboru elején is, most is. Először a gyomrot, a folyton követelődő, folyton panaszkodó gyomrot kellett elhallgattatni. Ez volt a legnehezebb probléma, mert a gyomor kényes jószág, amelyet igérettekkel és argumentumokkal jóllakítani nem lehet.

Sok baj volt ezzel a problémával, van vele most is. Néha több jóakarattal, mint szerencsével próbálták megfejteni a nagyváros háborus élelmezésének nehéz kérdését. De most már — úgy látszik — megy a dolog. Sokat, nagyon sokat kell, hogy tanuljanak a városházán ezeknek a nehéz napoknak a tanulásaiból. Ezeket a tanulságokat amelyekért most nagyon nagy tandíjat fizetünk, nagyszerűen értékesíthetjük majd a háboru után, ha majd ismét hazajönnek azok, akik elmentek és megkezdődhetik ismét a békés munka. Mert vége lesz egyszer ennek a háborunak is, és akkor Budapest polgársága készen kap néhány nagyszerű intézményt, amely a háboru alatt született meg, amelyet a háboru próbált ki és amelynek a béke idején látjuk majd igazi hasznát. Ilyen kitűnő intézmények

a kórházak. Kórházra mindig szükség volt, de pénz sohasem volt rá. Csak kórházterveink voltak, de magát a kórházépítést folyton-folyvást prolongáltuk. Akkor aztán jött a háboru és szinte máról-holnapra két hatalmas kórházat épített a város. Egyszerre akadt pénz kórházépítésre.

De nemcsak az új kórházakat köszönhetjük a háborunak. A háboru megtanított bennünket arra is, hogy a nagy tömegeket miképpen lehet olcsón táplálni. Most épül a főváros központi konyhája. A költséget a társadalom adta össze. Ez a konyha, ha elkészül, naponta tizenötezer ember számára főz olcsó és izletes ebédet. Nem szabad lekicsinyelni ezt az eredményt. Most, amikor nap-nap után érezzük az élelmszerdrágaság szomorú evolúcióját, csak ezután fogjuk méltányolni teljes méltóságában az olcsó ebéd jelentőségét.